

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА И ЗЕМЕДЕЛИЕ
"АЛЕКСАНДЪР СТАМБОЛИЙСКИ" ГРАД ЛОЗНИЦА, ОБЩИНА ЛОЗНИЦА,
ОБЛАСТ РАЗГРАД, УЛ. "ДРУЖБА" №31, ТЕЛ. ФАКС: 03475/24-63
e-mail: pgprowmz@abv.bg

Утвърдил: ...
Директор на ПГ по ВМЗ
"Ал. Стамболийски" гр. Лозница
/Ниязи Ниязиев/

ПЛАН

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ВЕЙПИНГ И УПОТРЕБАТА НА
НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

НА ПГ по ВМЗ "АЛЕКСАНДЪР СТАМБОЛИЙСКИ"

ГРАД ЛОЗНИЦА
ОБЩИНА ЛОЗНИЦА
ОБЛАСТ РАЗГРАД

2024/2025 год.

I. УВОД

1. Проблемна ситуация

Нарастването броя на учениците, отглеждани и възпитавани в рискова семейна среда, нарастването на ученици с експериментална употреба на вейпове, наркотици или проблемна употреба на алкохол, увеличават риска от поява на дезадаптивно поведение. Това налага ранна превантивна работа с учениците и техните семейства, с цел повишаване на информираността, индивидуалните познания и умения за налагане на здравословен начин на живот, въздействие върху фамилната система за предотвратяване появата на дезадаптивното поведение на учениците в училище, на улицата с връстници, в дома, в сферата на превенции е свързана с въздействието върху нуждите за употреба на вейпове, алкохол или психоактивни вещества.

II. ЦЕЛИ

1. **Основна цел:** Създаване на училищна среда, която активно насърчава здравословен начин на живот и предпазва учениците от рисковете, свързани с вейпинга и употребата на наркотични вещества.
2. **Конкретни цели:**
 - Повишаване на информираността на учениците относно вредите от вейпинга и наркотичните вещества.
 - Развиване на умения за вземане на информирани решения и устойчивост на натиск от връстници.
 - Насърчаване на позитивни социални норми и здравословни алтернативи.
 - Ранно идентифициране и подкрепа на ученици, изложени на риск или проявяващи проблемно поведение.
 - Укрепване на сътрудничеството между училище, родители и общност.

3. Целева група:

- а) ученици – VIII – XII клас;
- б) педагогически и непедагогически персонал
- в) семейства на учениците;

4. Участници:

- а) класни ръководители;
- б) психолог;
- в) педагогически съветник;
- г) лектори-лекари, обществени съветници, МВР, НПО и др.;

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ:

1. Провеждане на анкети

Цели се изясняване на тежестта на проблема с употребата на вейпове, алкохол, тютюн и наркотични вещества; събиране на информация за проблемното поведение; физическо и психическо състояние на учениците; социалното положение; индивидуални и фамилни ресурси за справяне с проблемната ситуация; причини за търсене на помощ;

2. Работа с педагогически специалисти – обучение на психолог; педагогически съветник; класни ръководители, учители, възпитатели и други специалисти;

3. Работа с родители – цели се:

- а) информиране на родителите по време на родителски срещи или в лични разговори за избраните типове превенции, за резултатите от проведените анкети, за набелязаните дейности, за изграждане на ясна ценностна система със строги правила, която дава пример за подражание и се търси „обратна връзка“;

- б) подготвяне и предоставяне на информация за типовете превенции и подходите към тях – писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт;
- в) подготвяне и предоставяне на информация за различните ПАВ, въздействието им върху човешкия организъм и действия при констатиране на употребата им - писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт;
- г) подготвяне и предоставяне на информация за употребата на вейпове, на алкохол, тютюн, въздействието им върху човешкия организъм и действия при констатиране на прекомерна употреба - писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт;
- д) съвети, разговори и подкрепа на родители със зависимости; в криза - разделени родители, процес на развод, упражняване на насилие от страна на родител; с отсъстващ родител, поради естеството на работа (работа в чужбина и др.); при смърт на единия родител/значим близък на ученика; при осиновено дете; родител сам отглеждащ детето ;

4. Работа с учениците:

- а) основните типове превенции, на които се основава работата през учебната година са:
- **универсална** – посланията и мероприятията са насочени към всички и целият предотвратяване употребата на вейпове, алкохол, тютюн и ПАВ;
 - **селективна** – застрашени с отпадане от училище, етнически групи, проблемни семейства със специфична история; ниска академична успеваемост; местоживееене (квартали с висока употреба на вейпове и ПАВ или социално неравностойни);
 - **по индикация** – търсят се ранни признаци за повишен риск (спадща успеваемост, забелязана консумация на алкохол, ПАВ, отчуждаване от близки, приятели, връстници, поведенчески нарушения и др.);
- б) подходи и дейности за справяне с проблемите – основен акцент е работата с ученици с емоционални и поведенчески проблеми, както и укрепване на семейството при родители от уязвими групи или в риск;

Подбор на подходи за работа в училище:

- **Информирание** – представяне на необходимата информация (брошури, табла, училищен сайт, беседи, разговори) за вейпове, видове ПАВ; негативно въздействие на алкохола, наркотичните вещества и тютюна върху организма на младия човек;
- **Предлагане на алтернативни занимания за структуриране на свободното време** – арт-ателие, спортни занимания, туризъм и др.
- **Тактика на сплашване/лична застрашеност** – цели се чрез послания с научни факти да отклоним застрашените ученици от употреба или да ги убедим, че не са „недосегаеми“ и при тях могат да настъпят вредните последствия.
- **Подобряване на социалните умения** – посредничество пред институции за решаване на разнородни социални проблеми; усъвършенстване на амбициозност; комуникационни умения; справяне със социалния натиск и др.;
- **Предотвратяване на девиантно поведение на ранен етап** – агресивно поведение, емоционално реагиране, отчуждение, апатия, срамежливост, конфликти при общуването с връстници и възрастни са

присъщи признаци за бъдещи поведенчески проблеми и ранната им превенция и промяната на поведението към по-социално приемливо е превенция на употребата на вейп-електронно наргиле, ПАВ и тютюн.

- **Контролиране и справяне с емоциите** – целим повишаване на устойчивостта на стрес, на връхлитащите емоционални проблеми (потиснатите чувства на страх, агресия, вина и тревога, настъпили в резултат на фрустрацията в тесния семеен кръг).

5. Дейности в училище за превенция на вейпинга и употребата на наркотични вещества сред учениците

Дейност	Организира се от	Предназначение	Период за изпълнение	Очаквани резултати
Провеждане на анкета с учениците	ПГ по ВМЗ „Александър Стамболийски“	Учениците	май-юни 2025 г.	Обобщени данни от анкетата и определяне на нагласите на учениците
Провеждане на родителска среща	ПГ по ВМЗ „Александър Стамболийски“	Родители	май-юни 2025 г.	Запознаваме родители със зависимостта от вейповете и вредата от тях
Провеждане на вътрешно-квалификационна дейност на тема „Вейповете и тяхното въздействие върху тинейджърите“	ПГ по ВМЗ „Александър Стамболийски“	Педагогически специалисти и непедагогически персонал	май-юни 2025 г.	Запознаване на персонала със зависимостта от вейповете и вредата от тях

IV. ОЦЕНКА И МОНИТОРИНГ

- Редовно събиране на данни за информираността и нагласите на учениците чрез анонимни анкети.
- Наблюдение на поведението на учениците и броя на регистрираните случаи на нарушения.
- Обратна връзка от ученици, учители и родители относно ефективността на дейностите.
- Анализ на резултатите и адаптиране на плана при необходимост.
- Годишен доклад за изпълнението на плана.

V. РЕСУРСИ

- Човешки ресурси: училищен психолог, педагогически съветник, класни ръководители, учители, медицински специалист (ако има), външни експерти.
- Материални ресурси: информационни материали, мултимедийни средства, помещения за провеждане на дейности.
- Финансови ресурси: училищен бюджет, проекти и програми за превенция.

VI. ВРЕМЕВИ РАМКИ

- Планът е дългосрочен и се изпълнява през цялата учебна година.
- Конкретните дейности имат свои специфични времеви рамки.
- Редовно преглеждане и актуализиране на плана (поне веднъж годишно).

Настоящия План е приет на заседание на ПС с Протокол № 7 от 05.05.2025 г. и утвърден със заповед № РД 15-292 от 05.05.2025 г.